

Rola ojca w wychowaniu dziecka

Rola taty rozpoczyna się w życiu dziecka jeszcze przed jego narodzinami. Już wtedy przyszły tatuś może poczuć się ważny. A nawet powinien, bo jego dalsza rola w procesie wychowawczym jest szczególna. Ojciec wywiera ogromny wpływ na rozwój swojego dziecka i powinien o tym pamiętać przez cały okres wychowawczy.

Posiadanie mądrego ojca jest dla każdego dziecka bezcennym kapitałem na całe życie.

Obuchowska I.

Miłość ojcowska

Bycie ojcem to wyzwanie, któremu nie każdy mężczyzna potrafi sprostać. Wymaga ono bowiem poświęcenia siebie, swoich sił, umiejętności i przede wszystkim serca. Jako ojciec powtarzasz zapewne dziecku, że jest najważniejsze i że je kochasz. Dla dziecka kochanie oznacza po prostu „bycie z nim”, czyli poświęcanie mu swojego czasu. Możliwe, że czasu ciągle brak, że po pracy przychodzisz zmęczony i chcesz odpocząć. Możesz o tym powiedzieć swojemu dziecku. Stosowanie wykrętów, składanie obietnic, jeśli nie damy rady ich spełnić („w weekend zabiorę Cię na cały dzień na wycieczkę”) nie jest dobrym pomysłem. Lepiej szczerze porozmawiać, spędzić z dzieckiem choćby pół godziny, ale w 100 % angażując się w zabawę, niż oszukiwać i udawać, że układamy wspólnie puzzle, podczas gdy jednym okiem oglądamy program w telewizji. Zapewnienia o miłości, czy dawanie licznych prezentów na nic się zdadzą, jeśli nie będzie systematycznego i częstego spędzania czasu z dzieckiem (choćby niedługiego). Jest to jedyna i najlepsza możliwość na nawiązanie z nim osobistej relacji. Tworzy się więź oparta na zaufaniu. Dziecko wówczas wie, że z trudnymi sprawami czy problemami pojawiającymi się już w późniejszym wieku, może zawsze przyjść do ojca. Miłość ojcowska wyraźnie różni się od macierzyńskiej. Nie jest ona bezwarunkowa i zazwyczaj kształtuje się dłużej.

W okresie niemowlęctwa i wczesnego dzieciństwa rozwija się intensywnie proces uczuciowego wiązania się dziecka z rodzicami i dlatego obecność w nim obojga rodziców jest bardzo wskazana. Dzieci, które przed piątym rokiem życia przywiązały się do ojców, częściej mają poczucie pewności siebie i są lubiane w szkole, niż dzieci mające ubogi kontakt z ojcem.

Gdy masz syna

Dla chłopca ojciec to pierwszy męski wzorzec. Kiedy zaczyna on dostrzegać różnice, które uwarunkowane są płcią, rozpoczyna poszukiwanie kogoś podobnego do niego. Dlatego chłopiec od wczesnego dzieciństwa próbuje naśladować ojca. Chłopcy w każdym wieku najbardziej potrzebują uznania ze strony ojca, świadomości, że tato jest z nich dumny. Matka nawet najlepsza i choćby najbardziej starała się chwalić i docenić swego syna, nigdy nie jest w stanie dać tego swojemu dziecku. To syn może otrzymać wyłącznie od swego ojca.

Co możesz zrobić dla syna?

Bądź obecny w jego życiu. Nawet wtedy, kiedy jesteś bardzo zapracowany, spędzaj z synem czas. Miejcie swoje męskie sprawy, małe rytuały, np. wycieczki do parku, wspólne wypadki na rower, na lody itp. Pokaż synowi, że mężczyzna też może płakać czy przeżywać trudne chwile, mieć swoje słabości i trzeba umieć się z nimi zmierzyć, a także pozwolić sobie na odreagowanie emocji. Okazuj synowi czułość. Nie unikaj przytulania. Wyrażaj szacunek do kobiet – dziecko obserwuje jak ojciec zwraca się do mamy, czy innych kobiet i naśladuje jego zachowanie. Dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym naprawdę potrzebują kontaktu z ojcem. Dzięki temu mogą doświadczać ojcowskiej miłości. Synowie mają okazję czuć się mężczyznami w czasie wspólnych, męskich aktywności. To uczy ich wytrwałości, odwagi i sprawia, że ojciec staje się dla nich autorytetem. Podstawowym zadaniem ojca wobec syna jest wychowanie go na dojrzałego, odpowiedzialnego i zdolnego do miłości mężczyznę, a najlepszym sposobem osiągnięcia tego celu jest własny przykład. Dlatego pracę nad dzieckiem trzeba zacząć od siebie.

Gdy masz córkę

Jesteś dla niej pierwszym w życiu mężczyzną. Istnieje związek między tym, kogo córki widziały w ojcu, a tym, kogo potem widzą w swoich partnerach. Kilkuletnia dziewczynka oczekuje przytulenia, pocałunku, mocnego ojcowskiego uścisku. Nie bójmy się go okazywać. Często my, dorośli patrzymy na takie zachowania z pewną dozą wątpliwości (może posądzą nas o molestowanie itp.) Niepotrzebnie, gdyż dziecko czułość ojca postrzega jako fakt bycia wyjątkową, wartościową osobą. Nie rozumie natomiast dlaczego taty nie ma blisko („może tata już mnie nie kocha?”). Jednak bardzo ważne jest to, aby ojciec w zachwytach nad córką nie zapominał o żonie. Wpadanie w nadmierny zachwyty nad córeczką może poczynić szkodę w jej rozwoju, jeśli jednocześnie ojciec nie szanuje jej matki lub zaniża jej wartość w stosunku do córki. Okazywanie szacunku matce jest czymś podstawowym. To pozwala córkom zrozumieć, że kobiety są wartościowe.

Co możesz zrobić dla córki?

Dziewczyna od ojca powinna dostać przede wszystkim szacunek. To podstawa budowania samoakceptacji. Bądź zaangażowany, wysłuchaj tego, co córka chce ci powiedzieć, wspieraj ją, motywuj do odkrywania świata. Znajdźcie coś, co możecie razem robić, w zależności od zainteresowań dziecka. Może to być wspólne rysowanie, praca nad jakimś projektem, wycieczki do parku, czy czytanie przed snem. Niezależnie od płci, żeby mieć dobry kontakt z dzieckiem, trzeba z nim spędzać dużo czasu - rozmawiać, bawić się, słuchać, spędzać razem weekendy. Ojciec jest od poznawania świata. To niezwykle ważna rola, która dobrze pełniona procentuje zarówno w życiu dziecka jak i samego ojca.

Autor: Marta Cygan, psycholog,